

ПРОБЛЕМИ І ТЕНДЕНЦІЇ МОЛОДІЖНОЇ ЗАЙНЯТОСТІ НА РИНКУ ПРАЦІ УКРАЇНИ

Кійко Анастасія Ігорівна¹

Постановка проблеми. Зайнятість молоді є однією з найбільш гострих соціально-економічних проблем. Молодь формує особливий спектр ринку праці, який значно відрізняється від інших його складових. З одного боку, у молодому віці людина має високу мобільність, вона відкрита, готова до змін і пошуку роботи, а з іншого – їй не вистачає відповідного досвіду, щоб бути конкурентоспроможною на ринку праці. У зв'язку із зменшенням кількості вільних робочих місць через кризові процеси в економіці проблема працевлаштування молоді залишається актуальною, тому **метою** статті є аналіз основних проблем і тенденцій участі молоді в соціально-трудовах відносинах на ринку праці.

Виклад основного матеріалу. Дану проблему досліджували вчені та дослідники різних наукових галузей. Серед них С. Злупко, В. Петюх, М. Махсма, В. Кравченко, В. Васильченко, які здійснили внесок у теоретичну розробку питання молодіжного працевлаштування. В свою чергу Є.Бородін написав монографію “Історія формування державної молодіжної політики в Україні (1991 – 2004 рр.)”, яка ґрунтовно аналізує загальнодержавну програму підтримки молоді і проблему сприяння зайнятості молоді як складову даного документу.

Серед причин молодіжного безробіття в Україні можна виділити такі:

- небажання роботодавців приймати на роботу недосвідчену та некваліфіковану молодь навіть після закінчення навчальних закладів;
 - відсутність дійових стимулів для роботодавців при працевлаштуванні молоді;
 - суттєвий розрив між програмами навчання у ВНЗ і потребами підприємців.
- Відставання існуючої системи освіти від розвитку сучасних технологій і виникнення на їх фоні нових професій; в теж час, інноваційні процеси та модернізація призводить до зниження потреби в персоналі, і першими від цього страждають молоді фахівці.

Невідповідність напрямів підготовки молодих фахівців потребам економіки призводить до професійно-кваліфікаційного дисбалансу на ринку праці. Молодіжне безробіття не тільки становить загрозу економіці, але й у перспективі може погіршити соціальну та криміногенну ситуацію в суспільстві. Проведення Україною курсу реформ буде результативним та успішним лише за активної участі молоді, тому пріоритетом і стратегічним завданням держави є розвиток молодіжної політики.

Статистичні дані за віковими групами показують, що рівень безробіття української молоді віком від 15 до 24 років становить 23,1%, а від 25 до 29 років - 11,1% . Рівень безробіття в середньому в Україні на кінець 2014 року становив 9,7% від загальної кількості економічно активного населення працездатного віку (за методикою Міжнародної організації праці). В абсолютних цифрах кількість безробітних становила 1,8 млн. чоловік.

За 1 квартал 2015 рівень безробіття вже становив 10,0%. Погіршує негативну тенденцію зайнятості населення України соціально-економічна криза, а також події на сході країни. До кінця 2015 року державна служба зайнятості прогнозує підвищення рівня безробіття до 11, 5%. І в першу чергу до групи ризику потрапляють молоді люди.

Сьогоднішнє економічне становище в Україні не сприяє працевлаштуванню молоді: спад виробництва майже у всіх галузях, збільшення податкового навантаження, різка інфляція, потрясіння в банківській сфері, проблеми з кредитуванням, відсутність у держави

¹ студ. Світловодського політехнічного коледжу Кіровоградського національного технічного університету
Науковий керівник: Дудник Анна Валеріївна, викладач спец. дисциплін, зав. технолого-економічним відділенням Світловодського політехнічного коледжу Кіровоградського національного технічного університету

фінансових можливостей підтримувати соціальні програми, в тому числі спрямовані на підвищення зайнятості населення. Нездатність бізнесу створювати в таких умовах нові робочі місця, повсюдне скорочення, у тому числі і в державних установах, зниження рівня зарплат - все це, в першу чергу, відбивається на працевлаштуванні молодих фахівців.

Не виправдовуються очікування молоді отримувати гідну оплату праці, у зв'язку з чим сама заповзятлива і високоінтелектуальна частина молоді шукає своє застосування в тіньовому секторі економіки чи за кордоном. Існуючі в Україні закони і програми, на жаль, не забезпечують в достатній мірі реалізацію запитів працездатної молоді, а також не стимулюють роботодавців до створення для них нових робочих місць.

Подолати перераховані проблеми зайнятості як молоді, так і всього населення, можливо тільки спільними зусиллями держави і роботодавців. Певні кроки в цьому напрямі вже зроблено.

З прийняттям Закону “Про організації роботодавців, їх об’єднання, права і гарантії їх діяльності” роботодавці також отримали більш широкі повноваження впливу на сферу вищої та професійно-технічної освіти. Хоч і не всі механізми співпраці налагоджені, але, в той же час, є реальні перспективи впливу на сферу вищої та професійно-технічної освіти.

Роботодавці бачать вихід зі сформованої ситуації у сфері зайнятості молоді в наступних кроках:

- Створення умов для розвитку бізнесу в Україні,
- Впровадження системи стимулювання створення робочих місць роботодавцями;
- Впровадження державних стандартів професійно-технічної освіти;
- Модернізація матеріально-технічної бази ВНЗ та ПТУ.

Великі надії бізнес-середовища покладає на вивчення європейського досвіду та на подолання корупції, зокрема, у сфері освіти та при прийомі на роботу в державну службу.

На завершення хотілося б відзначити наступні варіанти поліпшення ситуації, що склалася :

1. Посилити діяльність державних органів щодо надання роботи молоді, також тимчасові роботи для безробітних студентів та учнів без відриву від навчального процесу
2. Застосувати ефективні заходи, які підвищать шанси молодих людей інтегрувати в структуру ринку праці
3. Підвищити конкурентоспроможність на ринку праці молоді без досвіду роботи, молодих жінок, які мають малолітніх дітей, інвалідів та ін.
4. Приділити особливу увагу розвитку системи перепідготовки, підвищення кваліфікації молодих працівників.

Висновок. Таким чином, вирішити проблеми зайнятості молоді в Україні можна тільки спільними зусиллями роботодавців і влади, шляхом цілеспрямованих, систематизованих і скоординованих дій. Вирішення цих проблем є надзвичайно важливим, адже їх ігнорування може призвести до відсутності кваліфікованого кадрового потенціалу в країні, підвищення рівня безробіття, злочинності серед молоді. Саме тому питання працевлаштування молоді потребує підвищеної уваги як з боку науковців, так і з боку законодавця, держави і суспільства в цілому. Молодь є потужним ресурсом. Підтримка молодих людей, їхнє залучення до творчої, активної участі в житті суспільства – це стратегічні інвестиції в розвиток держави.

Використані джерела літератури:

1. Пілігрим А.С. Правові проблеми працевлаштування молоді: / А.С. Пілігрим, Е.В. Красовська // [Електронний документ]
2. Ярошенко О. М. Проблеми та перспективи правового регулювання зайнятості та праці молоді / О. М. Ярошенко // Вісник Академії правових наук України. - 2014. –
3. http://www.economy.nayka.com.ua/pdf/9_2015/56.pdf